

بررسی میانگین قیمت تمام شده خدمات درمانی در واحدهای سرپایی و تصویرنگاری در مرکز آموزشی - درمانی الزهرای (س) اصفهان و مقایسه آن با میانگین تعرفه خدمات* سید علی موسوی^۱، فریبرز خورش^۲، حسین فتحی^۳، هاجر فدایی^۳، شیرین السادات هادیان زرکش مقدم^۳

چکیده

مقدمه: تکنیک‌های مدیریت مالی، هزینه‌یابی و تحلیل هزینه به تنظیم اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر در عملیات و سرمایه‌گذاری زیربنایی کمک می‌کند. با توجه به نقش حساس بیمارستان‌ها در ارائه خدمات سلامت، این مقاله در پی آن بود تا با توجه به شدیدتر شدن وضع رقابت و بالا رفتن استانداردهای جهانی، تصویری روشن از میانگین قیمت تمام شده خدمات درمانی ارائه شده در مرکز آموزشی - درمانی الزهرای (س) اصفهان ارائه نماید.

روش بررسی: این پژوهش توصیفی به صورت گذشته‌نگر انجام گرفت. موضوع مورد مطالعه، خدمات ارائه شده در واحدهای تصویرنگاری، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه، واحد توان‌بخشی و واحدهای پاراکلینیک مرکز آموزشی - درمانی الزهرای (س) اصفهان در ۶ ماهه اول سال ۱۳۸۵ بود؛ کلیه هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم و سایر اجزای درآمد این واحدها، از طریق مشاهده فرایندهای واقعی ایجاد هزینه و نحوه مستند سازی اطلاعات از دفاتر مالی با استفاده از فرم‌های جمع‌آوری اطلاعات گردآوری گردید. داده‌ها با استفاده از تکنیک حسابداری صنعتی از تسهیم کل هزینه‌ها بر خدمات ارائه شده محاسبه و در نهایت با استفاده از نرم‌افزار کاربردی Excel تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین قیمت تمام شده در درمانگاه‌های مرکز معادل ۱۴۲۰۰۰ ریال، در واحد آزمایشگاه معادل ۷۰۰۰ ریال، در واحد رادیولوژی معادل ۴۶۰۰۰ ریال، در واحد سونوگرافی معادل ۲۸۰۰۰ ریال، در واحد سی‌تی اسکن معادل ۱۰۵۰۰۰ ریال، در واحد MRI معادل ۲۴۵۰۰۰ ریال، در واحد نوار مغز معادل ۹۰۰۰۰ ریال، در واحد نوار قلب معادل ۲۵۰۰۰ ریال و در واحد توان‌بخشی معادل ۵۸۰۰۰ ریال بود. میانگین اختلاف از میانگین قیمت تمام شده و تعرفه در درمانگاه‌های مرکز معادل ۸۲۰۰۰ ریال، در واحد آزمایشگاه معادل ۳۰۰ ریال، در واحد رادیولوژی معادل ۱۰۰۰۰ ریال، در واحد سونوگرافی معادل ۶۷۰۰۰ ریال، در واحد سی‌تی اسکن معادل ۸۷۰۰۰ ریال، در واحد MRI معادل ۲۲۹۰۰۰ ریال، در واحد نوار مغز معادل ۱۲۰۰۰۰ ریال، در واحد نوار قلب معادل ۱۰۰۰ ریال و در واحد توان‌بخشی معادل ۳۷۰۰۰ ریال محاسبه شد.

نتیجه‌گیری: طبق نتایج این پژوهش، به جز در برخی از واحدهای پاراکلینیک و واحدهای مرکز، اختلاف فاحشی بین میانگین قیمت تمام شده خدمات درمانی و تعرفه آن خدمات وجود داشت که منجر به زیان‌دهی بخش‌های مورد مطالعه در دوره مذکور گردیده بود.

واژه‌های کلیدی: هزینه‌های مراقبت بهداشتی؛ تعرفه‌ها؛ خدمات بهداشتی درمانی؛ بیمارستان‌های آموزشی.

نوع مقاله: تحقیقی

پدیرش مقاله: ۱۹/۱/۳۱

اصلاح نهایی: ۱۹/۱/۲۴

دریافت مقاله: ۱۷/۱۲/۲۲

ارجاع: موسوی سید علی، خورش فریبرز، فتحی حسین، فدایی هاجر، هادیان زرکش مقدم شیرین السادات. بررسی میانگین قیمت تمام شده خدمات درمانی در واحدهای سرپایی و تصویرنگاری در مرکز آموزشی - درمانی الزهرای (س) اصفهان و مقایسه آن با میانگین تعرفه خدمات. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۸۹؛ ۷ (۲): ۲۴۱-۲۳۵.

* این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی شماره ۲۸۵۲۲۵ است که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان حمایت شده است.

۱. دانشیار، بیماری‌های داخلی اعصاب و عضو مرکز تحقیقات علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
۲. استادیار، بیماری‌های داخلی اعصاب و عضو مرکز تحقیقات علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (نویسنده مسئول) Email: fkhovash@gmail.com
۳. کارشناس، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز آموزشی - درمانی الزهرا (س)، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

مقدمه

بیمارستان‌ها به عنوان بزرگ‌ترین و پرهزینه‌ترین واحد عملیاتی سیستم‌های بهداشتی و درمانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و حجم زیادی از منابع بهداشت و درمان را به خود اختصاص

ابزار، انسان همواره در صدد ابداع شیوه‌های جدید با کارایی بیشتر بوده است. افلاطون در کتاب «جمهوری» تحقیق و دسترسی به بهره‌وری بیشتر تولید را در سایه‌ی تقسیم کار میسر می‌داند. این مطلب، سال‌ها بعد توسط Adam Smith و Frederick Taylor به شیوه‌ی علمی و امروزی خود به بحث گرفته شد. Adam Smith در کتاب (بررسی ماهیت و دلایل ثروت ملل) مسأله‌ی چگونگی افزایش تولید را، که امروز یکی از اهداف مهم سیاست اقتصادی است، مورد بحث قرار می‌دهد. Taylor نیز به طرح مدلی در سازمان همت گمارد که بر اساس آن با اعمال تقسیم کار -بالا بردن تخصص، کنترل شدید، تمرکز و بهره‌گیری از استانداردهای مالی و بودجه‌بندی- کارایی افزایش یافته، بهره‌وری بالا می‌رود (۷).

کریمی و آسایش در تحقیق خود در سال ۱۳۶۸، تحت عنوان بررسی هزینه‌ها در یکی از مراکز بهداشتی- درمانی استان یزد، نشان دادند که سهم هزینه‌های کارکنان ۶۳ درصد، دارو ۱۳ درصد و ساختمانی و تأسیسات و سود سرمایه‌گذاری ۱۵ درصد می‌باشد (۸).

در تحقیقی که توسط منیر السادات میر سید علیان در سال ۱۳۷۲ با عنوان «مقایسه‌ی میانگین روزهای بستری و هزینه‌های درمانی بیمارستان نوزادان کم وزن و طبیعی» انجام شد، وی به بررسی هزینه‌های کودکان کم‌وزن از ابتدای تولد می‌پردازد و آن را به مراتب بیش از گروه نوزادان سالم می‌داند. میانگین هزینه‌ی گروه کم‌وزن معادل ۷۹۵۱۷ ریال بود و حداقل این هزینه‌ها در گروه شاهد ۱۲۶۹۹ ریال برآورد شد. حداقل و حداکثر هزینه در دو گروه شاهد و آزمون به ترتیب ۵۰۰۰۰ و ۴۰۰۰۰۰ ریال محاسبه شد (۹).

ملک افضلی در سال ۱۳۷۲ اظهار داشت که هزینه‌ی یک خانه‌ی بهداشت در ماه یک میلیون ریال است. چنانچه جمعیت تحت پوشش هر خانه‌ی بهداشت ۱۵۰۰ نفر برآورد گردد، سرانه‌ی هزینه‌ی خدمات بهداشتی هر فرد، ماهیانه ۶۵۰ یا سالانه ۸۰۰۰ ریال است تا این مرکز بتواند خدمات خود را تأمین نماید (۱۰).

در سال ۱۳۸۲ نیز پژوهشی تحت عنوان «محاسبه‌ی هزینه

می‌دهند. استفاده از منابع به وسیله‌ی بیمارستان‌ها باید با استفاده از تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و بررسی قیمت تمام شده‌ی یک واحد خدمت و مقایسه بین داده‌ها و نیز استفاده از برون‌داد، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد (۱).

یکی از رویکردهای اقتصادی، استفاده از سیستم حسابداری قیمت تمام شده می‌باشد. وظیفه‌ی حسابداری قیمت تمام شده، انعکاس و پردازش داده‌های مالی و آماری فرآیند تولید بر اساس اصول پذیرفته شده‌ی حسابداری است که به منظور محاسبه و تعیین قیمت تمام شده‌ی خدمات صورت می‌گیرد (۲)؛ استفاده‌ی کارآمد از تحلیل‌های مالی و اعتباری حاصل از آن و سپس ارزیابی عملکرد سازمانی، موجب تسهیل در تداوم فعالیت‌ها شده، امکان به حداقل رساندن هزینه‌های تمام شده‌ی خدمات و اداره‌ی اقتصادی سازمان را فراهم می‌نماید.

در طی سال‌های اخیر هزینه‌های بیمارستانی به نحو بی‌سابقه‌ای افزایش یافته است و مدیریت منابع مالی باید بتواند روش‌هایی کارآمد برای درآمد و هزینه به دست آورد. از دیگر سو، مدیریت این مراکز با صرف ۸۰-۵۰ درصد از بودجه‌ی کل بهداشت و درمان و نیز به کارگیری قسمت عمده‌ای از متخصصین در سطوح علمی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است (۳).

بدیهی است که بیمارستان‌ها نیز همانند دیگر سازمان‌ها، به برنامه‌ریزی‌های مناسبی نیاز دارند که آن‌ها را در جهت نیل به اهداف آموزشی- درمانی هدایت کند (۴). عملکرد بیمارستان مسأله‌ای پیچیده است و ارزیابی و بررسی آن مستلزم کنترل بسیاری از عوامل به‌طور جداگانه می‌باشد. ضروری است در بررسی‌ها، فعالیت‌های در ارتباط با سایر عوامل بیمارستانی، مانند میزان منابع به کار گرفته شده با جمعیت مورد نظر یا حجم ارجاع، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد (۵).

بیمارستان‌ها از جمله سازمان‌های اجتماعی، خدماتی و حتی سیاسی در تمام جوامع به شمار می‌روند و منابع عظیم انسانی، مالی و فیزیکی را به خود اختصاص می‌دهند. توجه به بهره‌وری مناسب از این سازمان‌ها ضروری به نظر می‌رسد (۶).

از دوران کهن، به منظور افزایش تولید و بهره‌گیری مؤثر از

(در واحدهای رادیولوژی و سونوگرافی، CT Scan و MRI)، کلیه‌ی هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم (کارکنان، انرژی، ملزومات مصرفی و غیر مصرفی و...) از طریق مشاهده‌ی فرایندهای واقعی کسب درآمد و ایجاد هزینه و نحوه‌ی مستند سازی اطلاعات و نیز مصاحبه با مسئولین واحدهای هزینه و درآمد و استخراج اطلاعات از دفاتر و اسناد مالی صورت پذیرفت؛ همچنین فهرستی جامع از حقوق و مزایای کارکنان شاغل در بخش، دارو و مواد مصرفی، وسایل و تجهیزات سرمایه‌ای استخراج و ارزش و بهای آن‌ها محاسبه و حاصل این اطلاعات با استفاده از تکنیک تجزیه و تحلیل هزینه‌ها به دست آمد؛ در نهایت پس از برآورد قیمت یک کلیشه، مقایسه‌ای با تعرفه این خدمات صورت پذیرفت.

جهت محاسبه‌ی تعرفه خدمات این بخش‌ها درآمد حاصل از عملکرد هر واحد در نیمه‌ی اول سال ۸۵ بر تعداد عملکرد آن واحد در دوره‌ی زمانی مذکور تقسیم گردید و در نهایت میانگین تعرفه‌ی هر یک از خدمات واحدهای تشخیصی به دست آمد.

یافته‌ها

میانگین قیمت تمام شده‌ی یک خدمت ارائه شده در درمانگاه‌های مرکز ۱۴۱۰۵۱ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۵۹۴۱۱ ریال محاسبه شد. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۸۱۶۴۰ ریال بود.

میانگین قیمت تمام شده‌ی آزمایشات انجام شده در واحد آزمایشگاه مرکز ۷۵۷۳ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۷۳۰۱ ریال محاسبه شد. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۲۷۲ ریال بود.

میانگین قیمت تمام شده‌ی یک جلسه خدمت ارائه شده در واحد توان بخشی مرکز ۵۷۹۸۰ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۲۰۹۴۰ ریال محاسبه شد. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۳۷۰۴۰ ریال بود (جدول ۱).

میانگین قیمت تمام شده‌ی یک نوار مغز، ارائه شده در واحد نوار مغز مرکز ۸۹۹۹۳ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۲۱۰۰۲۷ ریال محاسبه شد. اختلاف تعرفه از هزینه در

تخت روز و قیمت تمام شده‌ی خدمات ارائه شده در بخش ICU اورژانس بیمارستان امام خمینی» توسط غلامرضا گودرزی انجام شد (۱۱).

در این تحقیق سعی شده است تا با محاسبه‌ی قیمت تمام شده‌ی خدمات ارائه شده در واحدهای سرپایی و تصویرنگاری، ضمن ارایه‌ی تصویری روشن از میانگین خدمات درمانی ارائه شده در مرکز آموزشی درمانی الزهراء (س) اصفهان در ۶ ماهه‌ی اول ۱۳۸۵ مدیران را بدان سمت سوق دهیم تا با توجه به شدیدتر شدن وضع رقابت‌ها و بالا رفتن استانداردهای جهانی، بتوانند واقع بینانه با مسائل برخورد کنند تا مبادا از مبارزه‌ی پویای جهانی عقب بمانند.

روش بررسی

این پژوهش از نوع توصیفی بود که به صورت گذشته‌نگر انجام گرفت. موضوع مورد مطالعه، خدمات ارائه شده در واحدهای تصویرنگاری، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه، واحد توان بخشی و واحدهای پاراکلینیک مرکز آموزشی - درمانی الزهراء (س) اصفهان در ۶ ماهه‌ی اول سال ۱۳۸۵ بود که کلیه‌ی هزینه‌های مستقیم (هزینه‌هایی که به طور مستقیم در تولید کالا یا خدمات به کار می‌رود) و غیر مستقیم (هزینه‌هایی که به طور مستقیم جهت تولید کالا یا خدمات دخالت ندارد ولی به نحوی باید در هزینه‌ی تولید سرشکن شود) و سایر اجزای درآمد واحدهای فوق از طریق مشاهده‌ی فرایندهای واقعی ایجاد هزینه و نحوه‌ی مستند سازی اطلاعات از دفاتر مالی با استفاده از فرم‌های جمع آوری اطلاعات گردآوری گردید و حاصل این اطلاعات با استفاده از تکنیک حسابداری صنعتی از تسهیم کل هزینه‌ها بر خدمات ارائه شده، محاسبه و در نهایت با استفاده از نرم افزار کاربردی Excel تجزیه و تحلیل شد.

جهت محاسبه‌ی میانگین تعرفه، مجموع درآمد هر یک از واحدهای مورد مطالعه در نیمه‌ی اول ۱۳۸۵ بر تعداد خدمات ارائه شده در همین دوره‌ی زمانی تقسیم گردید و سپس میانگین هزینه و تعرفه‌ی هر یک از خدمات مقایسه شد. جهت محاسبه‌ی قیمت تمام شده‌ی خدمات تصویرنگاری

جدول ۱: محاسبه سود و زیان ماهیانه ناشی از اختلاف تعرفه‌ی واحدهای سرپایی و نوارنگاری (به ریال) در ۶ ماهه‌ی اول ۱۳۸۵

مرکز فعالیت	واحدهای پاراکینیک	واحدهای نوارنگاری
مراکز هزینه	درمانگاهها	نوار قلب
واحد ارائه خدمت	یک ویزیت	یک نوار مغز
قیمت تمام شده خدمات	۱۴۱۰۵۱	۲۵۴۴۶
میانگین تعرفه	۵۹۴۱۱	۲۴۱۸۰
اختلاف هزینه از تعرفه	-۸۱۶۴۰	-۱۲۶۶
سود و زیان شش ماهه	-۴۱۴۵۰۹۹۷۴۳	-۳۰۲۵۰۶۳۵/۶۶
سود و زیان ماهیانه	-۶۹۰۸۴۹۹۵۷/۱	-۵۰۴۱۷۷۲/۶۱

خدمت معادل ۹۵۱۲۴ ریال محاسبه گردید. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۶۵۱۲۵ ریال بود. میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه، ارائه شده در واحد سی تی اسکن مرکز، ۱۰۱۲۱۴ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۱۹۲۰۵۹ ریال محاسبه گردید. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۹۰۸۴۵ ریال بود. میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه، ارائه شده در واحد MRI مرکز، ۲۲۴۳۵۵ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۴۶۴۹۰۷ ریال محاسبه شد. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۲۴۰۵۵۲ ریال بود (جدول ۲).

این قسمت معادل ۱۲۰۰۳۴ ریال بود. میانگین قیمت تمام شده‌ی یک نوار قلب ارائه شده در واحد الکتروکاردیوگرافی مرکز ۲۵۴۴۶ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۲۴۱۸۰ ریال محاسبه گردید. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۱۲۶۶ ریال بود (جدول ۱). میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه، ارائه شده در واحد رادیولوژی مرکز، ۵۱۶۱۹ ریال و میانگین تعرفه‌ی این خدمت معادل ۳۶۵۰۸ ریال محاسبه گردید. اختلاف تعرفه از هزینه در این قسمت معادل ۱۵۱۱۱ ریال بود. میانگین قیمت تمام شده‌ی یک سونوگرافی، ارائه شده در واحد سونوگرافی مرکز ۲۹۹۹۹ ریال و میانگین تعرفه‌ی این

جدول ۲: محاسبه تفاوت قیمت تمام شده‌ی ماهیانه از میانگین تعرفه‌ی خدمات و محاسبه سود و زیان ماهیانه ناشی از اختلاف تعرفه‌ی واحدهای تصویرنگاری در ۶ ماهه‌ی اول ۱۳۸۵

برآورد اختلاف از تعرفه خدمات	برآورد میزان سود و زیان
مراکز هزینه	واحد ارائه خدمت
قیمت تمام شده‌ی خدمات	میانگین تعرفه‌ی خدمات
اختلاف از تعرفه	سود و زیان شش ماهه
سود و زیان ماهانه	سود و زیان ماهانه
رادیولوژی	کلیشه
۳۶۵۰۸	۵۱،۶۱۹
-۱۵،۱۱۱	-۴۱۸۸۷۶۹۲۰۰
۴۹۴۹۶۳۰۲۵۰	۸۲۴۹۳۸۳۷۵
۶۵،۱۲۵	۲۹،۹۹۹
۹۵۱۲۴	تعداد سونوگرافی
۹۰،۸۴۵	کلیشه
۱۹۲۰۵۹	سی تی اسکن
۱۰۱،۲۱۴	کلیشه
۴۶۴۹۰۷	MRI
۲۲۴،۳۵۵	کلیشه
۲۴۰،۵۵۲	۸۸۳۰۱۸۲۸۱۶
۱۳۹۵۴۷۰۰۴۵	۱۴۷۱۶۹۷۱۳۶

در این واحد (نوار مغز) انواع خدمات EEG، EMG، اکوی مغز، رگ‌ها و عروق و ... انجام می‌شود و با انجام این فعالیت‌ها هزینه‌ی ثابت کارکنان و هزینه‌ی متغیر استهلاک پوشش داده شده است.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک خدمت در واحد الکتروکاردیوگرافی نشان داد که زیان حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

این واحد در حال ارائه‌ی خدمات به اکثر بیماران بستری می‌باشد و دارای ۱۵ نفر کارکنان است که به دلیل پایین بودن تعرفه‌ی خدمات با وجود ارائه‌ی خدمت مناسب، هزینه‌ها بیش از درآمد بوده است.

با توجه به آن چه در ادامه می‌آید، زیان حاصله در برخی خدمات بخش رادیولوژی چشم‌گیر بود؛ ولی از طرف دیگر سود حاصله در بخش‌های MRI، سی‌تی اسکن و سونوگرافی نیز مشهود بود.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه در واحد رادیولوژی نشان داد که زیان حاصله از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۴۴۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۷۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک سونوگرافی در واحد سونوگرافی نشان داد که سود حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۸۴۷،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۱۴۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه در واحد سی‌تی اسکن نشان داد که سود حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۱،۳۳۳،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۲۲۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک کلیشه در واحد MRI نشان داد که سود حاصل از این امر در

اختلاف هزینه از تعرفه، سود و زیان شش ماهه و سود و زیان ماهیانه‌ی واحدهای تصویرنگاری در جدول ۲ برآورد شده است.

بحث

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک ویزیت در درمانگاه نشان داد که زیان حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۱۴۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۹۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

ساعت فعال عملکرد درمانگاه‌ها به طور میانگین روزانه ۴ ساعت می‌باشد که با در نظر گرفتن بار آموزشی مرکز در این واحد و نیز اختصاص ۴۸ نفر پرسنل، نتوانسته است به عنوان واحدی مثبت فعالیت نماید.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک خدمت در آزمایشگاه نشان می‌دهد که زیان حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۱۸۹،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۳۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

آزمایشگاه مرکز با فعالیت ۲۴ ساعته‌ی خود و انجام بیش از ۱۰۰۰ نوع آزمایش در ماه و نیز کاهش پرت زمان عملکرد خود، علاوه بر جذب مشتریان (بیماران) می‌تواند هزینه‌های واحد خود را جبران نموده، به نقطه سر به سر مالی برسد.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک خدمت در واحد توان‌بخشی نشان داد که زیان حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۲۹۹،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

واحد توان‌بخشی مرکز با فعالیت در زمینه‌های فیزیوتراپی، گفتار درمانی و کاردرمانی به دلیل کمبود نیروی انسانی نتوانسته است بار هزینه‌های آن واحد را جبران نماید.

نتایج حاکی از برآورد میانگین قیمت تمام شده‌ی یک خدمت در واحد نوار مغز نشان داد که سود حاصل از این امر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۴۱۳،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۶۹،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

شش ماهه‌ی اول سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۱،۳۴۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ماهیانه معادل ۲۲۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است.

نتیجه‌گیری

با توجه به دستاوردهای این مقاله پیشنهاد می‌گردد که با در نظر گرفتن محدودیت منابع و لزوم به کار گیری کارایی و اثربخشی در ارائه‌ی خدمات، موضوع هزینه یابی خدمات باید در رأس کار مدیران و مسؤولین قرار گیرد تا سیستم قادر به صرفه‌جویی در زمینه‌ی هزینه‌های زائد برآید. از طرف دیگر، انجام تحقیقاتی در خصوص واگذاری واحدها به بخش خصوصی و بررسی مزایای این امر مفید به نظر می‌رسد. ضمن این که، با توجه به بالا بودن بهای تمام شده‌ی خدمات، تعرفه‌ی خدمات دولتی، هزینه‌ها را پوشش نمی‌دهد و باید تلاش‌هایی مستمر در راستای متعادل‌تر نمودن تعرفه‌های خدمات بهداشتی و درمانی صورت گیرد. در سازمان‌های دولتی فعلی کشور با وجود سیستم

حسابداری دولتی و سرفصل‌های مورد استفاده‌ی آن، اطلاعات گران‌قدر به صورت کلی و مبهم ثبت و جمع‌آوری می‌گردد که به هیچ عنوان پاسخ‌گوی نیازهای مدیریت در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها (از جمله تهیه‌ی بودجه) نمی‌باشد؛ این امر خود گویای لزوم اجرای بودجه بندی عملیاتی در کلیه‌ی مراکز بهداشتی درمانی است.

پیشنهادها

- تغییر سیستم حسابداری، با عنوان حسابداری بر مبنای پاسخ‌گویی در بخش عمومی، که این امر خود منجر به جذب بیماران بیشتر و در این راستا، رضایت بیشتر مشتری می‌گردد.
- تحقیق در زمینه‌ی «علل اختلاف اساسی بین تعرفه‌های خدمات درمانی و قیمت تمام شده‌ی خدمات درمانی در مراکز بهداشتی درمانی»
- تحقیق در زمینه‌ی «بالا بردن سطح کمی و کیفی خدمات بیمارستان و افزایش سطح درآمد بیمارستان و در نتیجه واحدهای تصویر نگاری»

References

1. Razavi O. Cost bed day cost services in the hospital bed 256 khoramAbad in 1999. Proceedings of the First National Conference on Resource Management in Hospital 2002; Tehran, Iran; 2002.
2. Maher A. System design cost when health care treatment center social security organization. Proceedings of the First National Conference on Resource Management in Hospital 2002; Tehran, Iran; 2002.
3. Jacobs P. Instructor's Manual for the Economics of Health and Medical Care. New York (NY): Aspen Publishers; 1996.
4. Modares Sadeghi H. Assessment and comparison of health education services related to University of Medical Sciences Isfahan. Proceedings of the First National Conference on Resource Management in Hospital 2002; Tehran, Iran; 2002.
5. Montoya AC. Measuring the performance of hospital and health centers WHO. Distoicts systems. Division of strengthening of health services 1994.
6. Majidpoor A. A comparative assessment of educational hospital special treatment in the first six months 2001-2002. Proceedings of the First National Conference on Resource Management in Hospital 2002; Tehran, Iran; 2002.
7. Mosadegh rad MA. General Manager Health Care. Tehran: Dibagaran, 2002.
8. Asayesh M. Familiarity with the health care system Gargah Ashnayypzshkan training and manpower plans included health professionals providing services with the health system. Tehran: Publications shahid Beheshti University of Medical Sciences, 1994.
9. Mir seyed Olyan M. Comparison of hospital stay and hospital costs of natural and low-weight babies.[MSc Thesis]. Tehran: School of Public Health, Tehran University of Medical science, 1993.

10. Malek Afzali H. Writing on the developments in medical sciences. Proceedings of the Conference officials and medical universities Health Organization Regional Ministry of Health and Medical Education. 1993; Tehran, Iran; 1993.
11. Goodarzi GH. Calculation of bed day costs and cost of services in Imam Khomeini Hospital in First Half Year 2003. [BSc Thesis]. Tehran, Tehran University of Medical science. 2003.

Survey the Average of Cost in out Patient and Imaging in Alzahra Hospital and Comparing with Service's Tariff*

Sayed Ali Mousavi, MD¹; Fariborz Khorvash, MD²; Hosein Fathi³; Hajar Fadai³; Shirinosadat Hadianzarkesh moghadam³

Abstract

Introduction: One of the basic problems of hospital management is lack of an effective fiscal system, which causes in loose cost control. Meanwhile, accounting techniques and economic analyses may help the managers to decide better in planning programs and investing fields. Then, it's time to have a better estimate of health care services costs in our competitive situation for the hospitals, in this case "The Isfahan Al-Zahra Hospital". This study based on the data in the first half of 2006.

Methods: This was a descriptive retrospective study on different clinical and Para clinical departments of the Isfahan Al-Zahra Training and Medical Services.

All direct and indirect costs gathered through fiscal system documents and via direct process observations. Health care costs estimated using cost accounting techniques after fragmenting all accumulated costs over relative cost centers. Data analyzed by Excel software.

Results: The mean value of expense were 14.2 \$, 0.7 \$ and 4.6 \$ in general clinical, laboratory and radiology departments, respectively the mean value of expense were 2.8, 10.5, 24.5, 9, 2.5, and 5.8 in sonography, CT scan, MRI, EEG, ECG and rehabilitation departments respectively. Mean of different with the governmental price were 8.2, 0.03, 1, 6.7, 8.7, 22.9, 12, 0.1, and 3.7 \$ in clinics, laboratory, radiology, sonography, CT scan, MRI, EEG, ECG and rehabilitation departments respectively.

Conclusion: According to the findings, except for some Para clinic services, others showed a noticeable imbalance between their costs (at the end) and their Tariffs. This – in turn- conducted to an economic imbalance in those departments in the survey period.

Keywords: Health Care Costs; Tariffs; Health Services; Hospital; Teaching.

Type of article: Original Article

Received: 13 Mar, 2009

Accepted: 20 Apr, 2010

Citation: Mousavi S A, Khorvash F, Fathi H, Fadai H, Hadianzarkeshmoghadam Sh. **Survey the Average of Cost in out Patient and Imaging in Alzahra Hospital and Comparing with Service's Tariff.** Health Information Management 2010; 7(2): 241.

* This article resulted from research project No. 285225 funded by Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

1. Associate Professor, Neurologist, Member of Isfahan Neuroscience Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

2. Assistant Professor, Neurologist, Member of Isfahan Neuroscience Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. (Corresponding Author) Email: fkhovash@gmail.com

3. BSc, Health Services Management, Alzahra Hospital, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.